

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
FAKULTA HOSPODÁRSKEJ INFORMATIKY

Evidenčné číslo: 103002/B/2019/36100139017048580

**TRANSAKCIE PLATOBNÝMI KARTAMI A ICH
ZOBRAZENIE V ÚČTOVNÍCTVE VYBRANEJ
PODNIKATEĽSKEJ ÚČTOVNEJ JEDNOTKY**

Bakalárska práca

2019

Laura Kapustová

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
FAKULTA HOSPODÁRSKEJ INFORMATIKY

**TRANSAKCIE PLATOBNÝMI KARTAMI A ICH
ZOBRAZENIE V ÚČTOVNÍCTVE VYBRANEJ
PODNIKATELSKEJ ÚČTOVNEJ JEDNOTKY**

Bakalárska práca

Študijný program: Účtovníctvo

Študijný odbor: Účtovníctvo

Školiace pracovisko: Katedra účtovníctva a audítorstva

Vedúci záverečnej práce: Ing. Oľga Kadlečíková, PhD.

Bratislava 2019

Laura Kapustová

ABSTRAKT

KAPUSTOVÁ, Laura: *Transakcie platobnými kartami a ich zobrazenie v účtovníctve vybranej podnikateľskej účtovnej jednotky*. – Ekonomická univerzita v Bratislave. Fakulta hospodárskej informatiky; Katedra účtovníctva a audítorstva – Vedúci záverečnej práce: Ing. Oľga Kadlečíková, PhD. – Bratislava: FHI, 2019, 41s

Cieľom záverečnej práce je navrhnúť internú smernicu v súvislosti s používaním platobných kariet zamestnancami vybraného podniku. Práca je rozdelená do 3 kapitol. Prvá kapitola podáva informácie o vzniku, histórii platobných kariet a ich využití v súčasnosti. Jednotlivých náležitostiach, ktoré musí platobná karta obsahovať. Výhodách a nevýhodách pri použití platobných kariet pre klientov, banky a obchodníkov. Druhy platobných kariet a spôsoby ich využitia. V druhej kapitole je zadefinovaný hlavný cieľ, čiastkové ciele a metódy skúmania. Tretia kapitola obsahuje návrh internej smernice pre použitie platobných kariet zamestnancami podniku a venuje sa analýze transakcií zrealizovaných platobnými kartami v účtovníctve vybranej účtovnej jednotky.

Kľúčové slová:

platobné karty, debetné platobné karty, účtovná jednotka

ABSTRACT

KAPUSTOVÁ, Laura: *Payment cards transactions in the accounting of the business entity*. – University of Economics in Bratislava. Faculty of Economic Informatics; Department of Accountanca and Auditing. – The final thesis supervisor: Ing. Oľga Kadlečíková, PhD. – Bratislava: FHI, 2019, 41p

The aim of the final thesis is to propose an internal directive in connection with the use of payment cards by employees of the selected company. The thesis is divided into 3 chapters. The first chapter provides information on the origin, history of payment cards and their use at present. The particulars that a payment card must contain. The advantages and disadvantages of using payment cards for clients, banks and merchants. Types of payment cards and how to use them. The second chapter defines the main goal, partial objectives and methods of research. The third chapter contains a proposal of an internal directive for the use of payment cards by employees of the company and deals with the analysis of transactions made by payment cards in the accounting of the selected accounting unit.

Key words:

payment cards, debit cards, business entity

Obsah

Zoznam tabuliek, obrázkov a grafov	7
Zoznam použitých skratiek.....	8
Úvod	9
1 Súčasný stav riešenej problematiky u nás a v zahraničí.....	10
1.1 História platobných kariet	10
1.2 Platobné karty a ich využívanie v súčasnosti	11
1.3 Náležitosti platobných kariet.....	12
1.4 Členenie platobných kariet.....	14
1.5 Spôsoby použitia platobnej karty	16
1.6 Výhody a nevýhody platobných kariet	17
1.7 Bezpečnosť pri používaní platobnej karty	18
2 Cieľ práce, metodika práce a metódy skúmania	19
3 Výsledky práce.....	21
3.1 Navrhnutie internej smernice pre platby kartou používanou zamestnancami firmy.....	21
3.2 Transakcie platobnými kartami v účtovníctve účtovnej jednotky Abc, s. r. o.....	23
3.3 Stanovisko k postupom účtovania firmy Abc, s. r. o.	34
3.4 Návrh výhodnejšej alternatívy pre použitie platobnej karty zamestnancami firmy.....	36
Záver	39
Zoznam použitej literatúry	41

Zoznam tabuliek, obrázkov a grafov

- Tabuľka č. 1** Členenie platobných kariet podľa rôznych hľadísk
- Tabuľka č. 2** Účtovanie o nákupe čistiacich prostriedkov konateľom firmy
- Tabuľka č. 3** Účtovanie platby kartou pri nedodanom doklade od konateľa firmy
- Tabuľka č. 4** Výber hotovosti z bankomatu do pokladnice
- Tabuľka č. 5** Účtovanie bankových poplatkov
- Tabuľka č. 6** Účtovanie tržby v hotovosti a cez POS terminál
- Tabuľka č. 7** Prijaté transakcie a bankový účet
- Tabuľka č. 8** Účtovanie nákladov na reprezentáciu
- Tabuľka č. 9** Zúčtovanie transakcie platobnou kartou
- Tabuľka č. 10** Účtovanie nákupu pohonných hmôt v zahraničí
- Tabuľka č. 11** Zúčtovanie platby kartou za nákup PHM
- Tabuľka č. 12** Účtovanie nákupu kancelárskych potrieb platobnou kartou
- Tabuľka č. 13** Zúčtovanie platby kartou za kancelárske potreby
- Tabuľka č. 14** Účtovanie platby kartou pri nedodanom doklade od zamestnanca
- Tabuľka č. 15** Účtovanie podľa Cenigovej, Anny
- Tabuľka č. 16** Slovenská sporiteľňa, a. s., debetné platobné karty

- Obrázok č. 1** Prvá platobná karta
- Obrázok č. 2** Predná a zadná strana platobnej karty
- Obrázok č. 3** Poplatky na bankovom výpise
- Obrázok č. 4** Denná uzávierka
- Obrázok č. 5** Pokladničný doklad - pracovný obed
- Obrázok č. 6** Potvrdenka z terminálu

- Graf č. 1** Celkový počet vydaných platobných kariet v 4Q 2015

Zoznam použitých skratiek

ČR – Česká republika

D – strana Dal

DPH – Daň z pridanej hodnoty

ECB – Európska centrálna banka

IÚD – Interný účtovný doklad

MD – strana Má dať

PHM – Pohonné hmoty

PPD – Príjmový pokladničný doklad

VBÚ – Výpis z bankového účtu

ZBK – Združenie pre bankové karty

zDF – Zahraničná došlá faktúra

Úvod

Platobná karta ako nástroj platobného styku dnes predstavuje moderný prostriedok, ktorý denne používa čoraz viac ľudí na svete. Používanie platobných kariet v súčasnosti na Slovensku ale aj v zahraničí zaznamenáva rastúci trend. Spolu s rozmachom došlo aj k zvýšeniu počtu obchodných miest pre prijímanie platobných kariet. Dôvodom používania je najmä fakt, že ide o bezpečný nástroj bezhotovostného platobného styku.

Platobné karty umožňujú jednoduchý prístup k finančným prostriedkom prostredníctvom bankomatov, bezhotovostné platby na rôznych miestach pomocou platobných terminálov. Ďalej ponúkajú vysokú bezpečnosť ako aj uschovanie finančných prostriedkov. Pre účely bakalárskej práce sme sa venovali histórii platobných kariet, jednotlivým typom platobných kariet, náležitostiami a spôsobmi využitia platobných kariet. Na trhu sa vyskytuje veľké množstvo platobných kariet a k nim aj rôzne doplnkové služby poskytované bankou.

Cieľom bakalárskej práce je navrhnúť internú smernicu v súvislosti s používaním platobných kariet zamestnancami vybraného podniku.

Bakalárska práca je rozdelená do troch hlavných kapitol, kde každá kapitola má rôzne podkapitoly.

Prvá kapitola je zameraná na teoretické poznatky z oblasti platobných kariet. História platobných kariet ako aj ich vývoj. Využívanie platobných kariet v súčasnosti, jednotlivé náležitosti platobných kariet, druhy platobných kariet podľa rôzneho členenia. Spôsoby, akými možno použiť platobnú kartu. Výhody a nevýhody platobných kariet pre klientov, obchodníkom a banky a bezpečnosť pri ich použití.

V druhej kapitole s názvom Cieľ práce, metodika práce a metódy skúmania je zadefinovaný cieľ bakalárskej práce, a použité metódy skúmania.

Tretia, ako aj záverečná kapitola obsahuje návrh internej smernice pre použitie platobných kariet zamestnancami vybranej účtovnej jednotky Abc, s. r. o., analýzu účtovania transakcií uskutočňovanými platobnými kartami v konkrétnej účtovnej jednotke. Stanovisko k účtovaniu a návrh výhodnejšej alternatívy pre použitie platobnej karty v danom podniku.

1 Súčasný stav riešenej problematiky u nás a v zahraničí

1.1 História platobných kariet

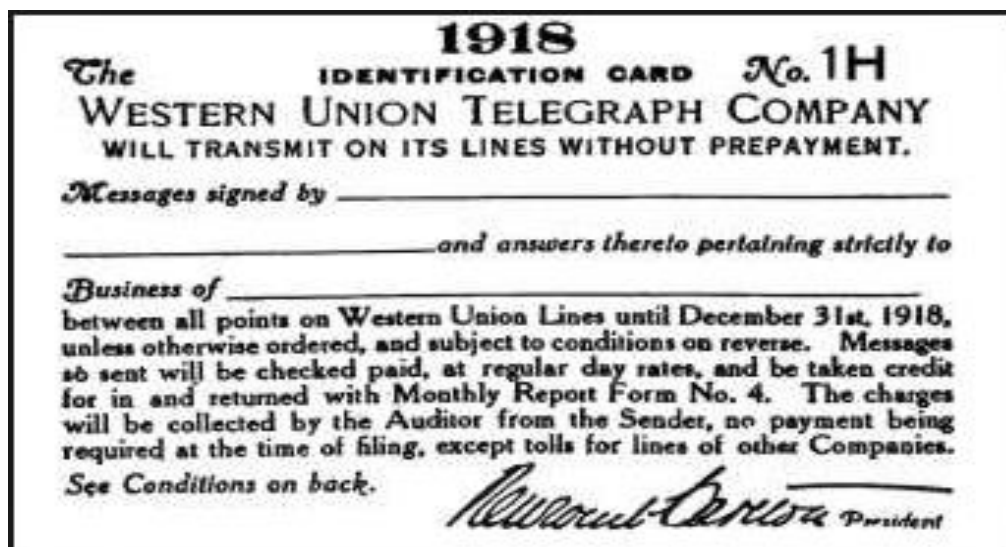
Jediným platobným prostriedkom až do počiatku 20. storočia boli hotovostné peniaze a šeky. Šeky ako prvý bezhotovostný nástroj sa objavil v 17. storočí v Anglicku, no k ich ozajstnému rozmachu prišlo až o 2 roky neskôr. Mohla za to skutočnosť, že nastal rozvoj tovarovo - peňažných vzťahov a bankových služieb, ktoré umožňovali uhrádzať nákupy tovarov a služieb iba vyplnením a podpísaním predtlačeného tlačiva. Tieto šeky však používala len skupina ľudí, ktorá patrila do vyššej majetníckej vrstvy. V bežnej dennej praxi dominovala peňažná hotovosť. Dôvody, ktoré viedli k hľadaniu bezhotovostného platobného styku, a teda aj dnešných platobných kariet, bol ten, že bolo príliš nepraktické nosiť hotovosť zo sebou. Mohli byť buď odcudzené alebo zničené. *(Miháliková, 1992)*

Western Union Telegraph Company bola spoločnosť, ktorá v roku 1914 ako prvá vydala platobnú kartu. Svojim stálym zákazníkom ju ponúkala zadarmo. Spoločnosť zabezpečila telefonovanie a zasielanie telegramov cez svoje pobočky bez toho, aby bola platba za tieto služby ihneď uhradená. Na konci každého mesiaca im bola doručená faktúra.. Tieto vernostné karty začali svojim klientom ponúkať aj ostatné spoločnosti. Na trhu preto nastal boj o konkurenciu. Odloženie platby znamenalo, že zákazníkom bol poskytnutý na určité obdobie úver. Tým, že niektoré tovary boli drahé a ľudia si ich nemohli dovoliť, bol nákup na splátky uvítaný. *(Lieskovská, Gazda, Rimarčík, 2005)*

V roku 1950 bola založená spoločnosť Diners Club International. Platobné karty vydané touto spoločnosťou slúžili členom vo vybraných obchodoch, hoteloch a reštauráciách, ktoré mali uzatvorenú zmluvu, zaplatiť bezhotovostne. Klub bude za záväzky obchodných partnerov ručiť, a bude im preplácať predĺžené účty. Svojim členom potom jedenkrát za mesiac zašle výpis transakcií, ktoré klubu uhradia do dátumu splatnosti.

European American bank vydala po prvý krát bankovú kartu v roku 1951. Koncom tohto desaťročia vznikli všetky súčasné medzinárodné systémy platobných kariet, a to American Express, Diners club, Eurocard/MasterCard, Eurocheque, JCB a VISA. V tomto období došlo k najväčšiemu rozmachu platobných kariet a stali sa aj nevyhnutnou súčasťou bežného života v rozvinutých krajinách. Na Slovensku začala ako prvá využívať platobné karty s ochranným PIN kódom Slovenská štátna sporiteľňa v roku 1992. *(Lieskovská, Gazda, Rimarčík, 2005)*

Obrázok č. 1 Prvá platobná karta

zdroj: *Vyznáte se v platebních kartách?* [online]. [cit. 2019.03.15.]

Dostupné na internete: <http://www.bnu.cz/clanek/9-vyznate-se-v-platebnich-kartach>

1.2 Platobné karty a ich využívanie v súčasnosti

Ponuka platobných kariet je dnes veľmi široká. Stali sa jedným s najrozšírenejších platobných nástrojov. Klienti si majú možnosť vybrať z veľkého množstva typov platobných kariet. Najdôležitejším kritériom pri výbere karty je väčšinou výška poplatkov. Ešte pred 10 rokmi bolo na Slovensku zvykom za menšie nákupy platiť prevažne hotovosťou, ale dnes to už neplatí. Obyvatelia nášho štátu čoraz viac využívajú platobné karty aj pri menších platbách. K nárastu týchto platieb prispela najmä skutočnosť, že platobnými kartami je možné v súčasnosti platiť bezkontaktné. Ak je platba nižšia ako 20 eur, nie je potrebné zadávať PIN kód na overenie platobnej karty.

zdroj: <https://webmagazin.teraz.sk/zivot/slovaci-vyuzivaju-platbu-kartou-cor/9233-clanok.html>

Na Slovensku začalo ako prvé fungovať **Združenie pre bankové karty** po roku 1993, ktoré má na starosti združovanie slovenských bánk vydávajúce a prijímajúce platobné karty. (Bachledová, 2000)

ZBK má nasledovné ciele:

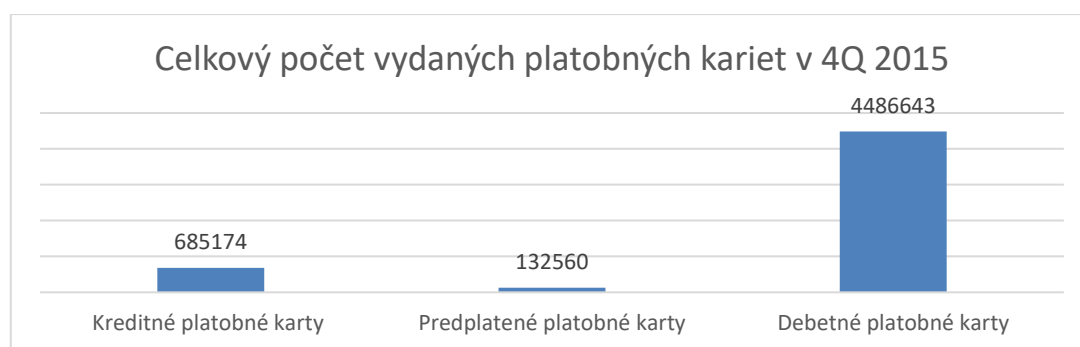
- podporiť využívanie platobných kariet na území Slovenska,
- vytvoriť spoločné siete elektronických platobných POS terminálov a bankomatov,

- sledovať najnovšie trendy vo vývoji platobných kariet vo svete,
- spolupracovať s ostatnými bankami za účelom zníženia rizika podvodov a prevencia týchto podvodov s platobnými kartami.

Vzájomnou dohodou o sprístupnení a využívaní bankomatov a platobných POS terminálov jednotlivých bánk sa skvalitnili poskytované služby, prevádzkované akciovou spoločnosťou **Autorizačné centrum Slovenska**. (Bachledová, 2000)

Podľa **Slovenskej bankovej asociácie** posledný prieskum počtu platobných kariet a transakcií zo 4. kvartálu 2015 dopadol nasledovne:

Graf č. 1 Celkový počet vydaných platobných kariet v 4Q 2015

zdroj: Počet vydaných kariet k 4Q/2015.[online]. [cit. 2019.03.29.]

Dostupné na internete: <https://www.zbk.sk/stranka/pocet-vydanych-kariet-k-4q-2016>

Graf č. 1 pojednáva o počte platobných kariet vydaných v roku 2015 bankami, ktoré tvoria ZBK. Debetné platobné karty sú najviac preferované medzi klientami kvôli tomu, že držitelia platobných kariet disponujú vlastnými peňažnými prostriedkami. Náročnejšie je získanie kreditnej platobnej karty, keďže klient čerpá peňažné prostriedky poskytnuté bankou. V tom prípade ide o úver.

1.3 Náležitosti platobných kariet

„Banková platobná karta je moderný platobný nástroj, ktorý predstavuje prepojenie na účet jej majiteľa v banke. Slúži ako náhrada peňazí pri platbách alebo ako prostriedok na okamžité získanie hotovosti.“ (Bachledová, 2000, str. 74). Ide o nástroj platobného styku. Sama o sebe nenesie žiadnu hodnotu, iba umožňuje identifikovať jej majiteľa. Platobná karta

je vyrobená z určeného materiálu a má presne stanovený rozmer (85,6 x 54,0 x 0,76 mm) podľa medzinárodných noriem (ISO 3554).

Na prednej strane karty sa nachádzajú nasledujúce údaje:

1. označenie emitenta platobnej karty,
2. čip,
3. hologram,
4. číslo platobnej karty – obsahuje väčšinou 12 až 19 číslic. Prvé číslo alebo dvojčíslo určuje druh karty (napr. VISA začína 4, EC/MC 5). Ďalej nasleduje trojmiestny kód daného štátu (napr. Slovenská republika = 200) a ostatných 8 až 13 miest je určených pre identifikáciu konkrétneho klienta,
5. označenie systému, ku ktorému platobná karta patrí,
6. obdobie platnosti platobnej karty (v tvare MM/RR, teda mesiac a rok),
7. meno držiteľa platobnej karty,
8. platnosť platobnej karty (tuzemská, medzinárodná).

Na zadnej strane sa nachádzajú údaje:

1. záznam dát (magnetický pásik, čip a pod.) – záznam platobnej karty v elektronickej forme, číslo karty a platnosť karty,
2. podpisový vzor – na ktorý sa podpisuje klient hneď ako mu je karta vydaná,
3. CVC kód.

Na zadnej strane karty môžu byť uvedené aj doplňujúce informácie. Patrí medzi ne adresa emitenta karty, telefónne číslo linky určenej pre klientov, znak alebo telefónne číslo poisťovne, ktorá poskytuje napr. cestovné alebo úrazové poistenie. (Juřík,2003)

Obrázok č. 2 Predná a zadná strana platobnej karty

zdroj: Platobná karta.[online]. [cit. 2019.03.15.] Dostupné na internete:
<http://www.bnu.cz/clanek/9-vyznate-se-v-platbnych-kartach>

1.4 Členenie platobných kariet

Platobné karty sa v priebehu vývoja členili na viacero druhov. V nasledujúcej časti sú uvedené platobné karty podľa rôznych hľadísk.

Platobné karty z hľadiska právnej úpravy

Zákon o platobnou styku rozlišuje dva typy platobných kariet, a to debetnú a kreditnú platobnú kartu. **Debetnú kartu** môžeme označiť sa najpoužívanějšíu kartu na území Slovenskej republiky. Umožňuje vlastníkovi neobmedzený prístup k vlastným peňažným prostriedkom do výšky limitu určeného vydavateľom, resp. bankou. **Kreditnou kartou** sa rozumie aj úverová platobná karta, ktorá umožňuje držiteľovi prístup k peňažným prostriedkom na základe dohody s vydavateľom o výške úveru. (*Lieskovská, Gazda, Rimarčík, 2005*)

Platobné karty podľa spôsobu zúčtovania transakcie

Charge karta je medzinárodná platobná karta, kde majiteľ účtu disponuje peňažnými prostriedkami s určitým platobným rámcom. Na rozdiel od kreditnej karty ju nie je možné splácať postupne. Po skončení mesiaca k určitému dňu nasledujúceho mesiaca je povinný splatiť všetky prostriedky ktoré minul. Táto činnosť sa opakuje každý mesiac. Charge cards sa najviac využívajú v obchodných domoch, leteckých a cestovných spoločnostiach. Slúžia len v určenej obchodnej sieti. Karta poskytuje klientom pohodlné a jednoduché služobné cesty. Výhodou je, že klient, ktorému vzniknú výdavky za tovar, ktoré by neočakával, ich môže bez problémov uhradiť. Tieto platobné karty sú poskytované klientom s ktorými ma banka dobre skúsenosti, teda sú dôveryhodný na základe scoringu. Najznámejšími poskytovateľmi sú Diners Club, American Express, Visa (Visa Gala, Visa Excelent). (*Lieskovská, Gazda, Rimarčík, 2005*)

Úverová karta (Credit card) – druh platobnej karty, ktorá umožňuje odložiť platenie v určitom časovom období a používať finančné prostriedky na účte, ku ktorému sú poskytnuté. Držiteľ karty čerpá krátkodobý úver poskytnutý bankou. Tieto karty zvyšujú kúpyschopnosť obyvateľstva. Každý mesiac má klient určitú sumu peňazí, ktorou môže disponovať. Po tom čo dostane výpis za všetky realizované transakcie v danom mesiaci, musí do určitého obdobia tieto transakcie uhradiť. Úverový limit sa obnoví a klient ďalej

disponuje peňažnými prostriedkami. S používaním karty súvisia aj poplatky stanovené jednotlivými bankami. (*Lieskovská, Gazda, Rimarčík, 2005*)

Debetná karta (Debet card) – je typ platobnej karty, pri ktorej má klient možnosť disponovať s peňažnými prostriedkami, ktoré prechováva na svojom účte. Na tomto účte nie je možné prekročiť zostatkovú sumu. Transakcie, ktoré zrealizuje sa odpočítajú z účtu ihneď, ako banka dostane informáciu o použití karty. Určená je pre transakcie elektronickou formou. (*Lieskovská, Gazda, Rimarčík, 2005*)

Ostatné členenie platobných kariet:

Tabuľka č.1 Členenie platobných kariet podľa rôznych hľadísk

Členenie platobných kariet	Typy platobných kariet
Platobné karty podľa druhu záznamu na karte	• platobné karty s reliéfovým záznamom • platobné karty s magnetickým prúžkom • platobné karty s čipom • platobné karty s bezkontaktnou technológiou
Platobné karty podľa segmentu trhu, úrovne a rozsahu poskytovaných služieb	• základné karty (používané najväčším množstvom klientov) • špecializované karty (napr. Business card, vydávané pre podnikateľov) • prestížne karty (vydávané pre bonitných klientov banky) • výberové karty (nie je možné o ne požiadať, ponúkané úzkemu okruhu klientov)
Platobné karty podľa spôsobu využitia	• platobné karty (slúžia na bezhotovostné platenie) • bankomatové karty (slúžia na výbery z bankomatov, nie je možné s nimi bezhotovostne platiť) • predplatné karty (transakcie, ktoré klient vykonáva majú vopred stanovenú sumu, napr. telefónne karty)

Členenie platobných kariet	Typy platobných kariet
Platobné karty podľa rozsahu použiteľnosti	• platobné karty použiteľné v uzavretom systéme emitenta • platobné karty použiteľné v rámci jedného štátu • platobné karty použiteľné na medzinárodnej úrovni

zdroj: vlastné spracovanie podľa: (Lieskovská, Gazda, Rimarčík, 2005)

1.5 Spôsoby použitia platobnej karty

Platobné karty je možné v praxi využívať viacerými spôsobmi. Spôsob použitia závisí od toho, aký typ transakcie klient realizuje. Medzi najčastejšie využívané patrí výber hotovosti z bankomatu, platby u obchodníka a prostredníctvom internetu.

Výber hotovosti z bankomatu

Bankomat je „elektronické zariadenie bez ľudskej obsluhy, ktoré je určené predovšetkým na rýchly výber hotovosti prostredníctvom bankovej platobnej karty.“ (Bachledová, 2000, str. 78) Výber z bankomatu je pomerne jednoduchý. Držiteľ platobnej karty ju vsunie do vopred označeného miesta v bankomate, na klávesnici zadá PIN (osobné identifikačné číslo). Po vstupe do brány zadá sumu, ktorú chce z bankomatu vybrať. V prípade ak zadá nesprávny PIN viackrát, karta mu môže byť zadržaná. Bankomaty fungujú 24hodín denne 365 dní v roku. (Bachledová, 2000)

Platba platobnou kartou u obchodníka

Spôsob platby je prostredníctvom elektronického platobného POS terminálu. Celá uskutočnená transakcia trvá niekoľko minút. POS terminály sú väčšinou umiestňované na miesta, kde je spotreba zákazníkov čo najvyššia. Disponuje sa tu s väčšími hotovosťami (hotely, reštaurácie, čerpacie stanice). (Bachledová, 2000)

Platby platobnou kartou prostredníctvom internetu

Slúžia pri objednávkach a platbách tovarov alebo služieb. Je ich možné realizovať pomocou viacerých možností. Internet Banking je služba, ktorá patrí medzi najčastejšie používané. Každá banková inštitúcia vlastní daný portál, do ktorého sa po prihlásení dajú uskutočňovať platby prostredníctvom bankového účtu. Odosielanie platieb podľa účtu

príjemcu, ktorému dané peňažné prostriedky chceme poslať. Internetové platby cez TatraPay, PayPal umožňujú nakupovať tovary a služby cez platobné brány.

(Bachledová, 2000)

1.6 Výhody a nevýhody platobných kariet

Platobné karty prinášajú pri používaní množstvo výhod nielen pre držiteľov, ale aj obchodníkov a vydavateľov týchto kariet.

Výhody používania:

- **pre držiteľov (klientov banky)** – úspora času, klient má peňažné prostriedky na účte neustále k dispozícii t. j. 24 hodín denne. Vlastníkovi platobnej karty umožňuje zvýšenie bezpečnosti, pretože nie je povinný nosiť so sebou väčšiu hotovosť. Platobné karty sú vybavené osobným identifikačným číslom (PIN kódom), ktoré pozná jedine držiteľ karty. V prípade, že je karta odcudzená alebo zneužitá má klient možnosť kontaktovať banku cez príslušnú klientsku linku a tá ju následne zablokuje. Prehľad o jednotlivých transakciách uskutočnených platobnou kartou a zostatku na účte je zasielaný v pravidelných intervaloch prostredníctvom výpisov. Výhodou je platba v zahraničí, klient nemusí peňažné prostriedky vymieňať za cudziu menu danej krajiny v hotovosti. *(Bachledová, 2000)*
- **pre obchodníkov** – platobné karty sú nevyhnutným platobným prostriedkom pri transakciách na jednotlivých obchodných miestach. Obchodníkom prinášajú platobné karty novú klientelu, pretože rastie počet turistov, a tí preferujú platbu kartou pred hotovosťou. Nastáva zvyšovanie obratu a zároveň znižovanie hotovosti v pokladnici, s ktorou je spojené riziko krádeže teda schodok v pokladnici. *(Bachledová, 2000)*
- **pre vydavateľov (banky)** – zníženie objemu hotovosti na jednotlivých pobočkách. Znižovanie nákladov na manipuláciu s peňažnými prostriedkami. Poplatky spojené s vydaním platobných kariet sú pre banku príjmom. *(Bachledová, 2000)*

Okrem spomenutých výhod majú platobné karty aj určité nevýhody, ktoré sú spojené s ich používaním. Najväčšou nevýhodou je stále stúpajúce **riziko zneužitia platobných kariet** resp. nebezpečenstvo podvodov s platobnými kartami. *(Bachledová, 2000)*

1.7 Bezpečnosť pri používaní platobnej karty

Podobne ako pri ostatných druhoch platobných nástrojov, ani platobné karty neunikli pozornosti podvodníkov. Bankové systémy preto vyvinuli radu opatrení, aby sa dalo eliminovať neoprávnenému použitiu. Pri používaní platobnej karty je preto potrebné dodržiavať zásady bezpečnosti pri jej používaní a vykonať všetky opatrenia potrebné na zabránenie zneužitia platobnej karty, a to najmä:

- a) chrániť kartu pred stratou, zneužitím, ukladať na bezpečnom mieste a predísť odcudzeniu tretími osobami,
- b) po prevzatí platobnej karty vykonať všetky úkony súvisiace so zabezpečením ochrany bezpečnostných prvkov,
- c) po prevzatí platobnej karty ihneď vlastnoručne podpísať na podpisovom prúžku,
- d) neumožniť použitie platobnej karty tretej osobe
- e) pri použití platobnej karty na platbu u obchodníka, nedať možnosť vzdialiť sa mimo dohľad klienta,
- f) pri obdržaní PIN-kódu k platobnej karte zabezpečiť jeho utajenie, zabrániť jeho prezradeniu tretej osobe, najmä ho neuschovávať spolu s platobnou kartou,
- g) nepoužívať kartu, ktorá je zrušená, zablokovaná alebo je vypršaná doba splatnosti,
- h) po uplynutí doby splatnosti karty, kartu zlikvidovať tak, aby údaje nebolo možné odpozorovať pre prípadnú autorizáciu platobných operácií,
- i) pri platbách cez internet a pri MO/TO transakciách nepoužívať internetové stránky, ktoré nie sú overené,
- j) v prípade straty, odcudzenia z možného zneužitia platobnej karty ihneď kontaktovať banku a požiadať o zablokovanie karty.

zdroj:https://www.slsp.sk/content/dam/sk/slsp/www_slsp_sk/documents/zverejnenia/zverejnenie-debetne-karty-podnikatel-15032019.pdf

2 Cieľ práce, metodika práce a metódy skúmania

O platobných kartách sme sa podrobne dozvedeli v teoretickej časti bakalárskej práce. Popísali sme vývoj, ktorý viedol k vzniku prvej platobnej karty, platobných kartách, ktoré sa využívajú v súčasnosti, o členení a jednotlivých výhodách, nevýhodách a bezpečnosti pri používaní.

Hlavným cieľom bakalárskej práce je navrhnuť internú smernicu v súvislosti s používaním platobných kariet zamestnancami vybraného podniku.

Medzi čiastkové ciele patria:

- analyzovať účtovanie transakcií platobnými kartami vo vybranej podnikateľskej účtovnej jednotke, so zameraním účtovania platieb debetnou platobnou kartou,
- navrhnuť výhodnejšiu alternatívu pre použitie platobnej karty zamestnancami firmy vybranej účtovnej jednotky.

V tejto práci sme zvolili metódu analýzy, pretože sme každý jeden cieľ podrobne zanalyzovali. Pred začatím písania bakalárskej práce, sme museli zhromaždiť dostatok literárnych, elektronických a iných zdrojov, ktoré sú potrebné pre analýzu. V tretej časti práce sme zhromaždili účtovné doklady danej účtovnej jednotky Abc, s. r. o., ktorá je predmetom nášho skúmania. Účtovné doklady, ako napríklad, výpisy z bankového účtu a interné doklady firmy boli vhodné pre spracovanie danej problematiky.

Z dôvodu ochrany osobných údajov, je účtovná jednotka nazvaná ako spoločnosť Abc, s. r. o.. Spoločnosť bola založená v roku 2000 v Bratislave dvoma spoločníkmi. Základné imanie bolo splatené v sume 6380,783776 eur. Každý spoločník splatil vklad v sume 3 319,391888 eur. Uvedené sumy sú prepočítané konverzným kurzom 1 € = 30,1260 SKK z dôvodu, že pri zakladaní firmy boli vklady splatené v slovenských korunách, nakoľko menu euro Slovenská republika prijala až v januári 2009. Firma zamestnáva 12 zamestnancov. Hlavným predmetom podnikania je **kúpa tovaru za účelom jeho predaja konečnému spotrebiteľovi (maloobchod), sprostredkovateľská činnosť, kúpa tovaru za účelom jeho predaja iným prevádzkovateľom živnosti (veľkoobchod).**

V prvej kapitole s názvom *Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí* prevláda metóda analýzy. Najprv sme sa zamerali na históriu platobných kariet, teda ich vývoj od začiatku. Definícia pojmu platobná karta, jednotlivé náležitosti, ktoré musí obsahovať každá platobná karta. Typy platobných kariet podľa rôznych hľadísk a spôsoby

použitia platobných kariet v súčasnosti.

V druhej kapitole uvádzame hlavný cieľ a vedľajšie ciele. Hlavným cieľom bakalárskej práce je návrh internej smernice pre použitie platobných kariet zamestnancami konkrétneho podniku. Medzi čiastkové ciele patria analýza transakcií v účtovníctve konkrétnej účtovnej jednotky a návrh výhodnejšej alternatívy pre použitie platobnej karty zamestnancami podniku.

V tretej kapitole sme sa zamerali na vybranú účtovnú jednotku Abc, s. r. o. Obsahom prvej podkapitoly je vytvorenie internej smernice pre zamestnancov, ktorí sú poverení na využívanie platobných kariet. V ďalšej podkapitole sme podrobne analyzovali účtovné prípady, ktoré sa vzťahujú na problematiku v prípade použitia platobnej karty. Akým spôsobom účtovná jednotka Abc, s. r. o. účtuje o jednotlivých skutočnostiach v účtovníctve, ktoré sú spojené s týmito transakciami. V nasledujúcej podkapitole sme vyjadrili stanovisko k účtovaniu vo vybranej účtovnej jednotke. V poslednej podkapitole sme navrhli výhodnejšiu alternatívu platobnej karty pre danú spoločnosť.

3 Výsledky práce

Firma Abc, s. r. o., má sieť kamenných obchodov v niekoľkých slovenských mestách a v súčasnosti sa snaží o preniknutie na zahraničné trhy. Snažia sa teda expandovať na zahraničný trh. S tým sú spojené pracovné cesty, vyhľadávanie nových odberateľov a nové obchodné kontakty. Tieto pracovné cesty sú realizované vybranými zamestnancami danej firmy. Platobnou kartou do konca roka 2018 disponovali len majitelia firmy. Pokiaľ bol zamestnanec vyslaný na pracovnú cestu, obdržal preddavok. Z dôvodu jednoduchšej manipulácie od začiatku roka 2019 ponúka firma pre zamestnancov na firemné účely disponovanie platobnou kartou v tuzemsku aj v zahraničí. Firma necháva vystavovať platobné karty na meno zamestnanca, teda držiteľa platobnej karty, ktorý je hmotne zodpovedný za platby, ktoré ňou realizuje. Prístup k účtu však nemá oprávnený. Účtovná jednotka vedie svoj účet v Prima Banka Slovensko, a. s., a disponuje debetnými platobnými kartami MasterCard Standard.

3.1 Navrhnutie internej smernice pre platby kartou používanou zamestnancami firmy

Z dôvodu vyhľadávania nových odberateľov v zahraničí a predovšetkým preniknutie na zahraničné trhy, sa účtovná jednotka rozhodla prideliť hlavne na tieto účely debetné platobné karty jednotlivým zamestnancom firmy, ktorí sú poverení na výkon pracovných ciest. Účtovná jednotka je povinná vypracovať vnútorný predpis na tieto účely a preto sme navrhli vnútorný predpis v podobe nasledujúcej internej smernice platnej od začiatku roka 2019. Znenie uvádzame v nasledujúcom texte.

Interná smernica

č. 1/2019

1. Pridelenie platobnej karty

Platobné karty sú pridelené na základe rozhodnutia priameho nariadeného spoločnosti Abc, s. r. o., zamestnancom, ktorí sú poverení na uskutočnenie pracovných ciest v tuzemsku alebo v zahraničí. Zamestnanec môže uskutočniť pracovnú cestu po ukončení skúšobnej doby a ak mu to vyplýva z jeho pracovnej náplne.

2. Používanie platobnej karty

Výbery hotovosti z bankomatov v tuzemsku a v zahraničí sú možné, len vtedy ak sa na danom mieste nedá zaplatiť kartou bezhotovostne alebo ak dané miesto neakceptuje konkrétny typ platobnej karty.

Pri hotovostnom výbere je maximálny hotovostný denný limit 500 € a bezhotovostný 1 000 €.

Výbery hotovosti v krajinách, ktoré sú mimo eurozóny sú povolené až po konzultácii so zamestnávateľom pred pracovnou cestou.

Pri nákupe drobného majetku (Za drobný majetok sa považuje majetok, ktorého obstarávacia cena je nižšia ako 500 eur. Drobný majetok ÚJ účtuje do spotreby ako materiál.) účtovaného do spotreby má zamestnanec povolené použiť platobnú kartu s daným denným limitom.

Použitie platobnej karty na súkromné účely nie je povolené. Platobná karta sa môže použiť iba na pracovné účely.

V krajine, ktorá nie je súčasťou eurozóny je zamestnanec povinný pri použití platobnej karty platiť v mene danej krajiny.

3. Dokladovanie úhrad

Potvrdenie o nákupe drobného majetku v tuzemsku je zamestnanec povinný predložiť v deň nákupu, prípadne nasledujúci pracovný deň.

Všetky potvrdenia spojené s transakciami platobnou kartou pri pracovnej ceste je zamestnanec povinný predložiť do 3 pracovných dní od uskutočnenia pracovnej cesty. Tieto doklady budú tvoriť súčasť vyúčtovania cestovného príkazu.

V prípade pohostenia zákazníkov, obchodných partnerov a pod. na účet firmy musí byť v prílohe pri potvrdenke uvedené meno a názov firmy pohostenej osoby, resp. osôb.

Sprepitné/obslužné je možné uhrádzať z platobnej karty výlučne len pokiaľ ide o pracovný obed s obchodnými partnermi.

4. Záverečné ustanovenia

V prípade ak zamestnávateľ zistí rozdiel medzi výpisom čerpaných prostriedkov z platobnej karty a doloženou úhradou zamestnanca (suma čerpania je vyššia ako suma doložených potvrdeniek), zamestnávateľ má právo na vykonanie zrážky zo mzdy zamestnanca vo výške rozdielu zisteného po vykonanej kontrole.

Zamestnávateľ vykoná zrážku zo mzdy zamestnanca v nasledujúcom mesiaci.

Ak zamestnanec nebude schopný pre odôvodnenú neprítomnosť na pracovisku odovzdať potrebné dokumenty do 3 pracovných dní, môže požiadať o náhradnú lehotu. Ak tak neučiní bude celá suma čerpaná platobnou kartou považovaná za neoprávnené čerpanie a následne sa bude realizovať v plnej výške zrážka zo mzdy zamestnanca.

V prípade straty alebo krádeže platobnej karty je zamestnanec povinný uhradiť všetky náklady spojené so zablokovaním a znovu vydaním platobnej karty.

3.2 Transakcie platobnými kartami v účtovníctve účtovnej jednotky Abc, s. r. o.

Účtovná jednotka, ako spoločnosť s ručeným obmedzením, je povinná v zmysle zákona o účtovníctve účtovať v sústave podvojného účtovníctva. V nasledujúcej kapitole budeme analyzovať jednotlivé transakcie platobnými kartami za rok 2018, v ktorom platobnou kartou zamestnanec firmy nedisponoval.

1. Platba debetnou platobnou kartou konateľom firmy

Konateľ firmy uskutočnil nákup čistiacich prostriedkov. Najskôr predložil pokladničný blok na vyúčtovanie platby kartou, ktorý sa zaúčtuje na strane MD účtu 501.300 – Čistiace prostriedky so súvzťažným zápisom na strane DAL účtu 355.100 – Ostatné pohľadávky voči spoločníkom a členom. Po prijatí výpisu sa platba kartou zaúčtuje na strane MD účtu 355.100 – Ostatné pohľadávky voči spoločníkom a členom ako vznik

pohľadávky, a na strane D účtu 221.100 - Bankový účet Prima banka, a. s., ako úbytok peňažných prostriedkov z bankového účtu.

Tabuľka č. 2 - Účtovanie o nákupe čistiacich prostriedkov konateľom firmy

Doklad	Účtovný prípad	Suma	MD	D
IÚD	Čistiace prostriedky – platba kartou	35,00 €	501.300	355.100
VBÚ	Platba kartou	35,00 €	355.100	221.100

zdroj: vlastné spracovanie na základe účtovných dokladov účtovnej jednotky Abc. s. r. o.

2. Platba debetnou platobnou kartou, nedodaný doklad od konateľa firmy

Po prijatí bankového výpisu môže nastať situácia, že konateľ platobnú kartu použil, ale doklad o nákupe materiálu nepredložil. Peňažné prostriedky sa však z bankového účtu znížili. Daná situácia sa v bankovom výpise zaúčtuje nasledovne: na stranu MD účtu 355.000 - Ostatné pohľadávky voči spoločníkom ako vznik pohľadávky, na stranu D účtu 221.100 - Bankový účet Prima banka, a. s. ako úbytok peňažných prostriedkov z bankového účtu. V prípade, že doklad dodaný nebol, konateľ uhradil danú sumu do pokladne. Vznikne príjem peňažných prostriedkov na strane MD účtu 211.100 – Pokladnica č. 1 so súvzťažným zápisom na strane D účtu 355.000 ako zníženie pohľadávky.

Tabuľka č. 3 – Účtovanie platby kartou pri nedodanom doklade od konateľa firmy

Doklad	Účtovný prípad	Suma	MD	D
VBÚ	Platba kartou	120,00 €	355.000	221.100
PPD	Náhrada – príjem peňažných prostriedkov od spoločníka	120,00 €	211.100	355.000

zdroj: vlastné spracovanie na základe účtovných dokladov účtovnej jednotky Abc. s. r. o.

3. Výber hotovosti z bankomatu do pokladnice

Majiteľ firmy uskutočnil výber hotovosti z bankomatu debetnou platobnou kartou do pokladnice. V daný deň boli peniaze prijaté do pokladne. Príjem peňažných prostriedkov v hotovosti do pokladnice sa účtuje na strane MD účtu 211.100 – Pokladnica č.1 so súvzťažným zápisom na strane D účtu 261.000 – Peniaze na ceste. Na preklopenie časového nesúladu medzi výberom hotovosti z bankomatu do pokladnice sa použije účet 261 – Peniaze na ceste. Po obdržaní výpisu z bankového účtu na konci mesiaca sa účtovný prípad zúčtuje na strane MD účtu 261.000 – Peniaze na ceste so súvzťažným zápisom na strane D účtu 221.100 – Bankový účet Prima banka ako úbytok peňažných prostriedkov.

Tabuľka č. 4 – Výber hotovosti z bankomatu do pokladnice

Doklad	Účtovný prípad	Suma	MD	D
PPD	Príjem peňazí do pokladnice	500,00 €	211.100	261.000
VBÚ	Výber hotovosti z bankomatu	500,00 €	261.000	221.100

zdroj: vlastné spracovanie na základe účtovných dokladov účtovnej jednotky Abc. s. r. o.

4. Účtovanie bankových poplatkov

Na konci každého mesiaca si banka účtuje poplatky, ktoré boli dopredu dohodnuté v zmluve pri založení bankového účtu určeného pre podnikateľov. Prima banka, a. s., postupuje k prehľadnejšej technike, všetky poplatky spojené s transakciami za daný mesiac sú zobrazené na poslednej strane výpisu z bankového účtu. Na účte 568 - Ostatné finančné náklady, účtovná jednotka účtuje všetky poplatky, ktoré súvisia s finančnou činnosťou podniku. V danom mesiaci uskutočnila 2 hotovostné výbery z bankomatu a boli jej vyúčtované poplatky za realizáciu príkazu na úhradu, poplatok za sms notifikáciu a poplatok za výpis z bankového účtu. Poplatok za vedenie účtu pre podnikateľov je stanovený na 5,90 €. V prípade, že priemerný denný kreditný zostatok je vo výške minimálne 20 000 €, banka poplatok na účet klienta vráti. Na výpise je uvedená „Odmena za Váš zostatok na účte“, a túto odmenu účtujeme vo výške 5,90 € na účte 221.100 – Bankový účet Prima banka, a. s., so súvzťažným zápisom na strane DAL účtu 568.100 – Bankové poplatky. Každý poplatok je potrebné zaevidovať do účtovného programu samostatne jedným zápisom. Účtovanie na

strane MD účtu 568.100 - Bankové poplatky, na strane DAL účtu 221.100 – Bankový účet Prima banka, a. s. ako úbytok peňažných prostriedkov z bankového účtu.

Obrázok č. 3 – Poplatky na bankovom výpise

Transakcie uskutočnené na vašom účte				
Dátum	Valuta	Popis operácie	Obraty	
30.04.2018	01.05.2018	Poplatok za hotovostný výber 2 x		-4.00
30.04.2018	01.05.2018	Popl. za príkaz na úhradu zadaný v pobočke 1 x		-1.50
30.04.2018	02.05.2018	Poplatok SMS notifikácia - debet		-2.24
30.04.2018	02.05.2018	Poplatok SMS notifikácia - kredit		-0.63
30.04.2018	02.05.2018	Poplatok SMS notifikácia - tran. karty		-0.49
30.04.2018	02.05.2018	Poplatok za výpis		-1.00
30.04.2018	02.05.2018	Poplatok za vedenie účtu		-5.90
30.04.2018	02.05.2018	Odmena za Váš zostatok na účte		5.90

Tabuľka č. 5 – Účtovanie bankových poplatkov

Doklad	Účtovný prípad	Suma	MD	D
VBÚ	Bankové poplatky	4,00 €	568.100	221.100
VBÚ	Bankové poplatky	1,50 €	568.100	221.100
VBÚ	Bankové poplatky	2,24 €	568.100	221.100
VBÚ	Bankové poplatky	0,63 €	568.100	221.100
VBÚ	Bankové poplatky	0,49 €	568.100	221.100
VBÚ	Bankové poplatky	1,00 €	568.100	221.100
VBÚ	Bankové poplatky	5,90 €	568.100	221.100
VBÚ	Odmena za zostatok na účte	5,90 €	221.100	568.100

zdroj: vlastné spracovanie na základe výpisu z bankového účtu účtovnej jednotky
 Abc. s. r. o.

5. Tržby prijaté v hotovosti a cez POS terminál. Denná uzávierka.

Účtovná jednotka Abc, s. r. o. prijala tržbu vo výške 665,14 € (Obrázok č. 4) v hotovosti a platobnou kartou spolu. Pre účtovníka je ako doklad pre zaevidovanie do účtovníctva - denná uzávierka elektronickej registračnej pokladne. V tejto súvislosti vzniknú v účtovníctve dva účtovné prípady. Prijaté peňažné prostriedky v hotovosti sa zaúčtujú na stranu MD účtu 211.100 – Pokladnica č. 1. Analytickú evidenciu si účtovná jednotka vedie

z toho dôvodu, že elektronickú registračnú pokladňu má na každej pobočke. Platby kartou sú zaúčtované ako pohľadávka na strane MD účtu 315.000 – Ostatné pohľadávky so súvzťažným zápisom na strane D účtu 604 – Tržby za tovar.

Obrázok č. 4 – Denná uzávierka

Tabuľka č. 6 – Účtovanie tržby v hotovosti a cez POS terminál

Doklad	Účtovný prípad	Suma	MD	D
PPD	Tržba v hotovosti	412,48 €	211.100	604.000
IÚD	Platby kartou	252,66 €	315.000	604.000

zdroj: vlastné spracovanie na základe účtovných dokladov účtovnej jednotky Abc. s. r. o.

Po prijatí výpisu z bankového účtu za daný mesiac, sú tržby, ktoré boli prijaté cez POS terminál uvedené ako Kartové transakcie – úhrada. V bankovom výpise sú jednotlivé prijaté platby, ktoré prišli na bankový účet. Po prijatí výpisu za daný mesiac sa prijaté peňažné prostriedky postupne zúčtujú. Prijatú platbu na bankovú účet zaúčtujeme na strane MD účtu 221.100 – Bankový účet Prima Banka, a. s. so súvzťažným zápisom na strane D účtu 315.000 – Ostatné pohľadávky. Pohľadávka zanikne.

Tabuľka č. 7 – Prijaté transakcie na bankový účet

Doklad	Účtovný prípad	Suma	MD	D
VBÚ	Kartové transakcie	31,00 €	221.100	315.000

*zdroj: vlastné spracovanie na základe výpisu z bankového účtu účtovnej jednotky
Abc. s. r. o.*

Účtovné prípady, ktoré zachytávajú transakcie platobnými kartami po roku 2019, kedy začali platobné karty využívať zamestnanci firmy.

6. Náklady na reprezentáciu

Zamestnanec firmy Abc, s. r. o., bol na pracovnom obede v Českej republike. Za danú službu zaplatil firemnou platobnou kartou. Po uskutočnení pracovnej cesty predložil zamestnanec nasledujúci deň pokladničný doklad spojený s pracovným obedom. Pokiaľ zamestnanec firmy použije platobnú kartu na úhradu pracovného obedu, je nutné priložiť k danému dokladu z registračnej pokladnice aj potvrdenie o platbe kartou, ktoré zamestnanec obdrží z POS terminálu. Pohľadávku voči zamestnancovi účtovník ocenil kurzom určeným a vyhláseným Európskou centrálnou bankou v deň predchádzajúci zo dňa uskutočneniu účtovného prípadu. Firma eviduje platby kartou v okruhu zahraničných došlých faktúr, tak ako si firma vytýčila vo vnútornom predpise. Vyúčtovanie pracovného obedu účtovná jednotka účtuje na strane MD účtu 513.100 – Repre-reštaurácia, so súvzťažným zápisom na strane D účtu 335.100 – Platby kartou zamestnanci. Účtovanie na účte 335.100 je z dôvodu disponovania platobnej karty zamestnancami firmy. Pri platbe kartou bolo poskytnuté sprepitné/obslužné čašníčkovi v sume 58 CZK, ktoré sa účtuje rovnako na stranu MD účtu 513.100 – Repre-reštaurácia, keďže tento účet je daňovo neuznaný náklad ako aj sprepitné/obslužné.

Tabuľka č. 8 – Účtovanie nákladov na reprezentáciu

Doklad	Účtovný prípad	kurz	CZK	EUR	MD	D
IÚD	Vyúčtovanie pracovného obedu – platba kartou	24,437 CZK/EUR	550	21,62	513.100	335.100

zdroj: vlastné spracovanie na základe účtovných dokladov účtovnej jednotky Abc, s. r. o.

Obrázok č. 5 – Pokladničný doklad – pracovný obed

Obrázok č. 6 – Potvrdenka z terminálu

Po obdržaní bankového výpisu na konci mesiaca bola platba platobnou kartou strhnutá z účtu o 5 dní neskôr. Platba kartou bola zúčtovaná kurzom banky DEVÍZA PREDAJ, ktorý bol v deň uskutočnenia účtovného prípadu 24,416 EUR/CZK. Pri platbe kartou vznikol kurzový rozdiel, ktorý účtovná jednotka zaúčtovala ako kurzovú stratu na stranu MD účtu 563.000 – Kurzová strata, so súvzťažným zápisom na stranu D účtu 221.100 – Bankový účet Prima Banka, a. s., ako úbytok peňažných prostriedkov na bankovom účte.

Tabuľka č. 9 – Zúčtovanie transakcie platobnou kartou

Doklad	Účtovný prípad	Kurz	CZK	EUR	MD	D
VBÚ	Platba kartou	24,416 CZK/EUR	550	21,64	335.100	221.100
IÚD	Kurzový rozdiel - strata	-	-	0,02	563.000	335.100

zdroj: vlastné spracovanie na základe účtovných dokladov účtovnej jednotky Abc. s. r. o.

7. Nákup pohonných hmôt platobnou kartou v zahraničí

Spoločnosť na nákup pohonných hmôt uplatňuje paušálne výdavky, pretože nevedie knihu jász. Zamestnanec uskutočnil pracovnú cestu do Českej republiky automobilom, ktorý je vo vlastníctve firmy. Pokladničný doklad je vystavený na sumu 2 143,08 CZK. Na nákup pohonných hmôt pripadá suma 2 126,18 CZK. Zvyšných 16,90 CZK je daňovo neuznaný náklad na nákup potravín vlastnej spotreby, ktorý sa účtuje na strane MD účtu 513.200 – Ostatné náklady na reprezentáciu. Uskutočnený nákup pohonných hmôt sa prepočítal referenčným kurzom ECB zo dňa predchádzajúceho uskutočnenia účtovného prípadu v sume 25,471 CZK/EUR.

Platby kartou účtuje v okruhu zahraničných došlých faktúr s dôvodu zjednodušenia úhrady cez účtovný softvér Omega.

Tabuľka č. 10 – Účtovanie nákupu pohonných hmôt v zahraničí

Doklad	Účtovný prípad	kurz	CZK	EUR	MD	D
IÚD (zDF)	a) Nákup PHM platobnou kartou	25,471 CZK/EUR	2143,08	84,14	-	335.100

	b) PHM 80 %		1405,74	55,19	501.200	-
	c)PHM 20 % daňovo neuznaný náklad		351,43	13,80	501.910	-
	d) DPH ČR		295,21	11,59	548.110	-
	e) DPH ČR daňovo neuznaný náklad		73,80	2,90	501.910	-
	f) Náklady na reprezentáciu		16,90	0,66	513.200	-

zdroj: vlastné spracovanie na základe interných dokladov účtovnej jednotky Abc. s. r. o.

Po prijatí výpisu z bankového eurového účtu vedeného v Prima banke, a. s., bola transakcia v sume 84,23 € zúčtovaná kurzom MasterCard vo výške 25,443 CZK/EUR. Zúčtovanie platby sa účtuje na stranu MD účtu 335.100 – Platba kartou zamestnanci, so súvzťažným zápisom na stranu D účtu 221.100 – Bankový účet Prima Banka, a. s.. S úbytkom peňažných prostriedkov vznikol účtovnej jednotke kurzový rozdiel – kurzová strata v sume 0,09 €, účtovaná na strane MD účtu 563.000 – Kurzová strata so súvzťažným zápisom na strane D účtu 335.100 – Platba kartou zamestnanci.

Tabuľka č. 11 – Zúčtovanie platby kartou za nákup PHM

Doklad	Účtovný prípad	kurz	CZK	EUR	MD	D
VBÚ	Platba kartou	25,443 CZK/EUR	2143,08	84,23	335.100	221.100
IÚD	Kurzový rozdiel - strata	-	-	0,09	563.000	335.100

zdroj: vlastné spracovanie na základe účtovných dokladov účtovnej jednotky Abc. s. r. o.

8. Nákup kancelárskych potrieb platobnou kartou v tuzemsku

Zamestnanec uskutočnil nákup kancelárskych potrieb do firmy. Za daný nákup zaplatil debetnou platobnou kartou. Kancelárske potreby sa účtujú do spotreby na stranu MD účtu 501.200 – Kancelárske potreby so súvzťažným zápisom na strane D účtu 335.100 – Platba kartou zamestnanci.

Tabuľka č. 12 – Účtovanie nákupu kancelárskych potrieb platobnou kartou

Doklad	Účtovný prípad	Suma	MD	D
IÚD (DF)	a) Nákup kancelárskych potrieb platobnou kartou	19,33 €	501.200	-
	b) DPH 20%	3,87 €	343.020	-
	c) celková suma	23,20 €	-	335.100

zdroj: vlastné spracovanie na základe interných dokladov účtovnej jednotky Abc. s. r. o.

Po prijatí výpisu sa platba kartou zúčtuje na strane MD na účte 335.100 – Platba kartou zamestnanci, so súvzťažným zápisom na strane D účtu 221.100 – Bankový účet Prima Banka, a. s., ako úbytok peňažných prostriedkov z bankového účtu.

Tabuľka č. 1 Zúčtovanie platby kartou za kancelárske potreby

Doklad	Účtovný prípad	Suma	MD	D
VBÚ	Platba kartou	23,20 €	335.100	221.100

zdroj: vlastné spracovanie na základe výpisu z bankového účtu účtovnej jednotky Abc. s. r. o.

9. Platba debetnou platobnou kartou, nedodaný účtovný doklad od zamestnanca

Z účtovnej jednotky by mohla nastať situácia, že by doklad k bankovému výpisu za platbu platobnou kartou nebol dodaný. Zamestnanec, ako držiteľ karty, je hmotne zodpovedný za platobnú kartu. Ak by doklad o danom nákupe nepredložil a po obdržaní bankového výpisu na konci daného mesiaca bola platba strhnutá z účtu ako platba kartou a táto čiastka vyčíslená na 95,00 €, firma môže pristúpiť k dvom riešeniam. Prvé riešenie je oboznámiť zamestnanca s touto skutočnosťou, pretože zamestnanec mohol zabudnúť predložiť doklad o nákupe. Je však na zamestnávateľovi, či pristúpi k tomuto riešeniu. Zistená platba podľa bankového výpisu by bola zaúčtovaná na strane MD účtu 335.100 – Platba kartou zamestnanci, so súvzťažným zápisom na strane D účtu 221.100 – Bankový účet Prima banka, a. s., ako úbytok peňažných prostriedkov z bankového účtu. Následne po dodaní daného dokladu, by sa pohľadávka voči zamestnancom znížila na strane D účtu 335.100, a na strane MD príslušný účet nákladov. Pokiaľ zamestnanec doklad nedodá, firma mu danú čiastku strhne z výplaty. Vznikne náhrada z hrubej mzdy zamestnanca na strane MD účtu 331.000 – Zamestnanci, so súvzťažným zápisom na strane D účtu 335.100 – Platba kartou zamestnanci, ako zúčtovanie pohľadávky.

Tabuľka č. 14 – Účtovanie platby kartou pri nedodanom doklade od zamestnanca

Doklad	Účtovný prípad	Suma	MD	D
VBÚ	Platba kartou	95,00 €	335.100	221.100
IÚD	Dodaný doklad od zamestnanca	95,00 €	5xx.xxx	335.100
IÚD	Náhrada platby kartou - nedodaný doklad	95,00 €	331.000	335.100

zdroj: vlastné spracovanie na základe výpisu z bankového účtu účtovnej jednotky Abc, s. r. o.

3.3 Stanovisko k postupom účtovania firmy Abc, s. r. o.

Z kapitoly 3.2 vyplýva, že firma Abc, s. r. o. účtuje platby debetnou platobnou kartou nasledovným spôsobom.

Zamestnanec firmy je povinný predložiť doklad z elektronickej registračnej pokladnice o nákupe tovaru alebo služby do 3 pracovných dní. Na základe dokladu o nákupe tovaru alebo dokladu o poskytnutej službe, ktorý predloží, sa daná situácia zaúčtuje na strane MD účtov účtovných skupín 50 a 51 so súvzťažným zápisom na strane DAL účtu 335.100 – Platba kartou zamestnanci. Z pohľadu účtovníctva je však nelogické znižovať pohľadávku, ktorá nevznikla. Firma má k dispozícii bankový výpis v mesačných intervaloch. Až po prijatí bankového výpisu vznikne pohľadávka voči zamestnancom, pretože platobnou kartou disponuje zamestnanec a je hmotne zodpovedný za peňažné prostriedky, ktoré využíva. Účtovanie na strane MD účtu 335.100 – Platba kartou zamestnanci so súvzťažným zápisom na strane D účtu 221.100 – Bankový účet Prima Banka, a. s..

Na konci účtovného obdobia môže nastať situácia, že účtovná jednotka by obdržala doklad o nákupe hrazeným platobnou kartou, ale peňažné prostriedky by sa znížili v nasledujúcom účtovnom období. V takom prípade by účtovná jednotka účtovala nasledovným spôsobom. Vznik nákladu na strane MD účtov účtovných skupín 50 a 51 pri nákupe tovaru alebo služby a na stranu D vznik výdavkov budúcich období účet 383 – Výdavky budúcich období - čím zabezpečí verný a pravdivý obraz, keďže účet 383 - Výdavky budúcich období je účtom pasív. V nasledujúcom období by bol obdržaný výpis z bankového účtu a výdavky budúcich období by sa zúčtovali na stranu MD účtu 383 – Výdavky budúcich období so súvzťažným zápisom na strane D účtu 221.100 – Bankový účet Prima Banka, a. s..

Na účte 383 – Výdavky budúcich období môže účtovná jednotka účtovať vtedy, ak je známy účel a výška peňažných prostriedkov a dá sa s určitosťou povedať, že výdavky sa uskutočnia v budúcich účtovných obdobiach.

Vzhľadom k tomu, že platby debetnou platobnou kartou, ktorej postup účtovania nie je zadaný, každá ÚJ si môže zvoliť účet v účtovom rozvrhu alebo ho vytvoriť.

ÚJ môže platby kartou účtovať aj iným spôsobom napr. Cenigová uvádza postup deklarovaný v tabuľke č. 15.

Tabuľka č. 15 – Účtovanie podľa Cenigovej, Anny

Por. číslo	Účtovný prípad	MD	D
1.	Nákup pohonných látok zamestnancami platené platobnou kartou k bankovému účtu (pri preukazovanej spotrebe)		
	a) Nákup pohonných látok na základe dokladov registračnej pokladnice v cene bez DPH	335	-
	b) DPH na odpočítanie	343	-
	c) cena pohonných látok celkom platené platobnou kartou k bankovému účtu	-	261, (262)
2.	Úhrada nákupu pohonných látok z bankového účtu – na základe výpisu z bankového účtu	261, (262)	221
3.	Vyúčtovaná (preukázaná) spotreba pohonných látok zamestnancami	501	335

zdroj: vlastné spracovanie podľa: (Cenigová, 2019)

Z tabuľky č. 15 vyplýva, že po predložení dokladu o nákupe pohonných hmôt účtovná jednotka účtuje celkovú sumu na stranu DAL účtu 261 – Peniaze na ceste, z dôvodu preklenutia časového nesúladu. Suma bez DPH sa účtuje na strane MD účtu 335 – Pohľadávky voči zamestnancom, teda vznik pohľadávky. Následne, po obdržaní bankového výpisu sa zúčtuje suma na strane MD účtu 261 – Peniaze na ceste so súvzťažným zápisom na účte 221 - Bankové účty, ako úbytok peňažných prostriedkov z bankového účtu. Ako posledné je vyúčtovanie spotreby pohonných hmôt, kde nastáva zníženie pohľadávky na účte 335 – Pohľadávky voči zamestnancom.

Ďalším možným spôsobom je vytvorenie vlastného účtu v účtovom rozvrhu 262 – Platby kartou.

3.4 Návrh výhodnejšej alternatívy pre použitie platobnej karty zamestnancami firmy

Majitelia a zamestnanci firmy vlastnia debetné platobné karty vydávané Prima bankou, a. s., MasterCard Standard, ktorá má tieto výhody:

- medzinárodná embosovaná debetná karta,
- možnosť vydania karty k podnikateľskému účtu,
- možnosť bezkontaktných platieb,
- možnosť dobitia telefónnych kariet v bankomatoch,
- platby možné v obchodoch a cez internet,
- výber hotovosti v bankomatoch a cez POS terminál,
- možnosť zmeny PIN-kódu cez bankomat Prima Banky,
- prehľad o realizovaných platbách prostredníctvom služby SMS alebo cez Internet banking a výpisoch z účtu.

Firma sa rozhodla, že zamestnanci, ktorí budú vykonávať pracovné cesty zahraničia, obdržia prevažne na tieto účely debetnú platobnú kartu. Pri pracovnom pobyte sa môžu vyskytnúť rôzne nepredvídané situácie ako napríklad lekárske ošetrenia, krádež, strata batožiny a podobne. Preto by bolo vhodné zamestnancov poistiť. Poistenie býva súčasťou alebo dodatkom k platobnej karte. Firma Abc, s. r. o. má účet vedený v Prima banke, a. s., a táto banka službu ako poistenie, držiteľom platobnej karty neposkytuje. Z tohto dôvodu navrhujeme zvoliť pre firmu výhodnejšiu alternatívu, t.j. zmenu banky. V inej komerčnej banke, ako napríklad Slovenská sporiteľňa, a. s., takého služby klientom poskytuje. Okrem Biznis poistenia, ktoré je zahrnuté v ročnom poplatku za bankovú kartu aj iné služby a to refundáciu DPH, MasterCard Elite program – vstup do letiskových VIP salónikov a iné.

Platobné karty v ponuke Slovenskej sporiteľne, a. s., pre podnikateľov sú uvedené v tabuľke č. 16. Typy platobných kariet a jednotlivé poplatky sa daný typ platobnej karty. Každá z platobných kariet je debetná a embosovaná.

Tabuľka č. 16 - Slovenská sporiteľňa, a. s., debetné platobné karty

Typ platobnej karty	Visa Business MasterCard Business	Visa Gold Business MasterCardGold Business
Denný limit pre vydanie karty	3 000 €	5 000 €
Poplatok za platobnú kartu (ročne)	25 €	80 €
Vydanie karty z dôvodu straty alebo odcudzenia	10 €	10 €
Biznis poistenie	Pri Mastercard Business v cene karty	Pri MasterCardGold Business v cene karty
Výber hotovosti z bankomatu	0,20 €	0,20 €
Výber hotovosti z bankomatu banky, z iných bankomatov alebo v krajinách EHP	2,50 €	2,50 €
Bezhotovostná platba za tovar a za služby	0,20 €	0,20 €

zdroj: https://www.slsp.sk/content/dam/sk/slsp/www_slsp_sk/documents/sadzobnik/sadzobnik-oc.pdf

K platobným kartám, ktoré sú uvedené v tabuľke č. 16, poskytuje Slovenská sporiteľňa, a. s., nasledujúce **doplnkové služby**:

1. **Služba 3D Secure** – Služba pri platbách platobnou kartou uskutočnená cez internet, ktorá má prispieť k bezpečnosti platby na základe obdržania SMS-kódu. Držiteľ pri úhrade tovaru alebo služby zadá informácie o karte a následne je vyzvaný na potvrdenie platby SMS-kódom, ktorý mu je zaslaný. Táto služba je bezplatná a funguje v prípade že obchodník podporuje túto službu.
2. **Biznis poistenie** – Automaticky poskytovaná služba ku kartám MasterCard Business, MasterCard Gold Business a je zahrnutá v ročnom poplatku za platobnú kartu. Automatické poistenie liečebných výdavkov a poistenie asistenčných služieb. Medzi liečebné výdavky sa zahŕňa repatriácia (návrat do vlasti a transporty), prevoz telesných pozostatkov do výšky 4 500 €, dentálne ošetrenie do výšky 250 €. Do poistenia asistenčných služieb patrí turistické, lekárske informácie, tlmočenie a preklady.
3. **Refundácia DPH** – Službu pre klientov banky poskytuje medzinárodná spoločnosť Taxback.com, ktorá má pobočku v Bratislave, k platobným kartám MasterCard Business, MasterCard Gold Business, Visa Business, Visa Gold Business. Ide o možnosť vrátenia DPH klientom Slovenskej sporiteľne, a. s., z transakcií ktoré boli realizované kdekoľvek na svete vo viac ako 100 krajinách Európy, Austrálie, Ázie, USA a Južnej Ameriky. Stačí vyplniť formulár a služba je automaticky aktivovaná. Poplatok zahrňovaný za službu je 8% - 10% z objemu refundovanej DPH, ktorý je výhodnejší pre klientov banky.

zdroj: https://www.slsp.sk/content/dam/sk/slsp/www_slsp_sk/documents/zverejneni/zverejnenie-debetne-karty-podnikatel-15032019.pdf

Záver

Účtovná jednotka Abc, s. r. o., začala vysielat' svojich zamestnancov na pracovné cesty do zahraničia s cieľom nadviazať obchodné kontakty a tým prilákať nových klientov. Spoločnosť poskytla prevažne na účely pracovných ciest zamestnancom firmy platobné karty. V zmysle zákona o cestovných náhradách poskytuje firma zamestnancom preddavok. Disponovanie s firemnou platobnou kartou je výhodnejším riešením pre obe strany – zamestnanca aj zamestnávateľa. Zamestnanec má neustály prístup k peňažným prostriedkom a zamestnávateľ prehľad o výdavkoch a transakciách, ktoré zamestnanec realizuje. Na základe analýzy získaných údajov, ktoré nám účtovná jednotka poskytla, sme navrhli firme Abc, s. r. o. internú smernicu platnú od 1. januára 2019 pre použitie platobných kariet zamestnancami firmy. Navrhnutie vyplývalo z potrieb účtovnej jednotky a bolo pre účtovnú jednotku veľkou výhodou, pretože sme jej ušetrili čas. Vymedzili sme v nej pridelenie platobných kariet zamestnancom firmy, používanie platobných kariet a dokladovanie úhrad. Účtovná jednotka danú smernicu implementovala a od 1. januára 2019 podľa nej postupuje a stala sa tak záväzným predpisom pre všetkých zamestnancov podniku.

V súvislosti s účtovaním debetných platobných kariet v podvojnóm účtovníctve, sme analyzovali viaceré možnosti, nakoľko účtovanie debetných kariet nie je upravené v postupoch účtovania podvojného účtovníctva. V praktickej časti sme zhodnotili jednotlivé alternatívy a zistili sme, že účtovná jednotka využíva na účtovanie počas roka spôsob, ktorý jej najviac vyhovuje a nie je potrebné ho meniť. Jediným problémom, ktorý by mohol nastať na konci účtovného obdobia a ktorý sme vyriešili, by bola situácia spojená s účtovaním na účte 335 - Pohľadávky voči zamestnancom. Účtovná jednotka účtuje najskôr vyúčtovanie na základe dokladu z elektronickej registračnej pokladnice a dokladu o platbe kartou, kde pohľadávka zanikne na strane D, a po prijatí bankového výpisu vznikne na strane MD. Ak platba prebehne až v nasledujúcom účtovnom období po prijatí bankového výpisu, návrh riešenia by bolo zvolenie účtu 383 – Výdavky budúcich období a tým dodržaná zásada verného a pravdivého zobrazenia v účtovníctve.

Firma Abc, s. r. o. disponuje debetnými platobnými kartami Prima banky Slovensko, a. s., ku ktorým nie sú poskytnuté výhody ako poistenie v zahraničí a iné. Z nasledujúceho dôvodu sme preverili aktuálnu ponuku platobných kariet na trhu a zistili sme, že výhodnejšou alternatívou po odkonzultovaní na pobočke banky je Slovenská sporiteľňa, a. s., ktorá službu ako poistenie v zahraničí poskytuje priamo k debetnej platobnej karte typu MasterCard Bussiness, MasterCard Gold Business, VISA Business, VISA Gold Business,

nakol'ko pri pracovných cestách do zahraničia je potrebné myslieť na poistenie. Na základe poskytnutého poistenia zamestnávateľ, resp. zamestnanec nie je povinný, pred každou pracovnou cestou do zahraničia kupovať toto poistenie. Jednou z výhod je aj refundácia DPH, pri ktorej je možné vrátiť DPH pri platbách v zahraničí kdekoľvek na svete. Nad zmenou platobnej karty, ktorú sme pre danú firmu navrhli ešte stále prebiehajú diskusie medzi majiteľmi firmy.

Zoznam použitej literatúry

Knižné zdroje

1. MIHÁLIKOVÁ, Anna – Platobné karty, ELITA, Ekonomická literárna agentúra, VYDAVATEĽSTVO A DISTRIBÚCIA, Bratislava, 1992, ISBN 80-85323-19-2
2. BOUŠKOVÁ, Dagmar. Bankové operácie. 1. vyd. Bratislava: Vydavateľstvo Ekonóm, 2009. ISBN 978-80-225-2859-7
3. LIESKOVSKÁ, Vanda – GAZDA, Vladimír – RIMARČÍK, Marián. Spotrebiteľské správanie na trhu bezhotovostného platobného styku. 1. vyd. Bratislava : Ekonóm, 2005. ISBN 80-225-2124-8
4. BACHLEDOVÁ, Ivica a kol. Platobný styk. 1. vyd. Pezinok.: Národná banka Slovenska, Inštitút bankového vzdelávania, 2000. ISBN 80-8043-063-2
5. JUŘÍK, Pavel. Encyklopedie platebních karet. Historie, současnost a budoucnosti peněz a platebních karet. 1. vyd. Praha: Grada, 2003. ISBN 80-247-0685-7
6. CENIGOVÁ, Anna. Podvojné účtovníctvo podnikateľov. 18. vyd. Bratislava: Wolters Kluwer, 2019, ISBN 978-80-973274-0-8

Elektronické dokumenty

1. *Zverejnenie k debetným platobným kartám* [online]. [cit. 2019.03.15.] Dostupné na internete:
https://www.slsp.sk/content/dam/sk/slsp/www_slsp_sk/documents/zverejnenia/zverejnenie-debetne-karty-podnikatel-15032019.pdf
2. *Sadzobník* [online]. [cit. 2019.02.08.] Dostupné na internete:
https://www.slsp.sk/content/dam/sk/slsp/www_slsp_sk/documents/sadzobnik/sadzobnik-oc.pdf
3. *Slováci využívajú platbu kartou čoraz viac aj pri menších nákupoch* [online]. [cit. 2019.05.02.] <https://webmagazin.teraz.sk/zivot/slovaci-vyuzivaju-platbu-kartou-cor/9233-clanok.html>